

Jordbruksdepartementet

Naturrekurs- och sameenheten

Ulrika Askling

405 31 85

Jordbruks- och fiskerådets möte den 18 september 2006

Dagordningspunkt 8.a och 8.b

Rubrik:

Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén:
Temainriktad strategi för hållbar användning av bekämpningsmedel

Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder för att uppnå en hållbar användning av bekämpningsmedel

Dokument:

KOM (2006) 372 samt KOM(2006) 373

Frågan har inte varit föremål för samråd med EU-nämnden tidigare.

Bakgrund

Ett av målen i EU:s sjätte miljöhandlingsprogram handlar om att minska påverkan av bekämpningsmedel på människors hälsa och miljön. För att uppnå detta mål har bl.a. en temainriktad strategi för hållbar användning av bekämpningsmedel utarbetats av kommissionen. Strategin ska komplettera lagstiftningen om godkännande av växtskyddsmedel. Kommissionen lämnade 2002 ett förslag till temastrategi "Mot en hållbar användning av bekämpningsmedel" som ett led i samrådsprocessen med berörda parter som medlemsstater, näring, industri och myndigheter. Strategin har behandlats av EU:s institutioner varefter kommissionen nu lämnar ett slutligt förslag till strategi samt ett tillhörande kompletterande

direktiv för gemenskapsåtgärder för att nå en hållbar användning av bekämpningsmedel. På jordbruks- och fiskerådet den 18 september ska kommissionen presentera dokumenten.

Rättslig grund och beslutsförfarande

8 (a) Europaparlamentets och rådets beslut nr 1600/2002/EG av den 22 juli 2002 om fastställande av gemenskapens sjätte miljöhandlingsprogram. Enligt artikel 4 i beslut nr 1600/2002/EG skall sådana strategier tillsändas Europaparlamentet och rådet. Vid behov skall de utformas som ett beslut av Europaparlamentet och rådet och antas i enlighet med förfarande i artikel 251 i EG-fördraget. Om inte annat följer av förslaget rättsliga grund skall de lagstiftningsförslag som bygger på dessa strategier antas i enlighet med förfarandet i artikel 251.

8 (b) Artikel 175.1 i EG-fördraget. Beslut fattas av rådet med kvalificerad majoritet efter medbeslutandeförfarande med Europaparlamentet enligt artikel 251.

Svensk ståndpunkt

Sverige välkomnar kommissionens förslag till strategi och åtföljande direktiv vilket ligger i linje med det svenska nationella handlingsprogrammet för minskade risker vid användning av bekämpningsmedel inom jordbruk- och trädgårdsnäring. Förslaget om krav på nationella handlingsprogram med mål och kontinuerlig utvärdering av insatta åtgärder är en viktig utgångspunkt för ett systematiskt riskminskningsarbete. Flertalet av de föreslagna åtgärderna är sådana som Sverige har egna goda erfarenheter av. Sverige har i tidigare diskussioner som föregått kommissionens nuvarande förslag framfört att gemensamma standarder för integrerat växtskydd inte nödvändigtvis behöver vara en effektiv åtgärd då det inom gemenskapen finns stora regionala skillnader med skiftande behov av odlingsåtgärder för att minska miljöpåverkan.

Europaparlamentets inställning

Europaparlamentet har ännu inte yttrat sig över meddelandet eller direktivförslaget.

Förslaget

Förslaget omfattar en strategi för hantering av bekämpningsmedel i syfte att minska riskerna med och beroendet av bekämpningsmedel. Den skall komplettera den gemensamma godkännandeprocessen för utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden. Strategin beskriver översiktligt en rad förslag till åtgärder vilka, där behov av nya åtgärder lyfts fram, utvecklas i kommissionens förslag till direktiv. Förslag till åtgärder inom befintliga instrument/regelverk är sådana som t.ex. förbättrad tillsyn av regelverket om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden liksom införlivande

av jämförande bedömningar och substitutionsprincipen i detsamma, övervakning av rester i livsmedel, miljöövervakning, forskning, enhetlig momssats på bekämpningsmedel.

Direktivet innehåller bl.a. krav på nationella handlingsprogram med mål och tillhörande åtgärder vilka kontinuerligt utvärderas i syfte att minska risker och beroende av medlen. Vidare föreslås bl.a. åtgärder som krav på utbildning och tillstånd för professionell användning, krav på funktionstest av lantbrukssprutor, krav på hantering och förvaring av medlen, förbud mot flygbesprutning, åtgärder för att skydda vattenmiljön från förorening samt minskad användning av växtskyddsmedel i känsliga områden. Medlemsstaterna skall även understödja och i förlängningen kräva att professionella användare producerar enligt kommande standard för integrerat växtskydd. Kommissionen skall utarbeta harmoniserade indikatorer för att utvärdera programmets framsteg.

I två separata förslag avser kommissionen att före år 2008 lägga fram förslag om förbättrat system för insamling av data om distribution och användning av växtskyddsmedel samt krav på ny spridningsutrustning för att möta skyddet av miljön.

Gällande svenska regler och förslagets effekter på dessa

Kravet på funktionstest av spruta är mer långtgående än det svenska regelverket. Krav på information till allmänheten om behov av åtgärder för att minska riskerna vid icke-professionell användning kan öka. Gemensamma standarder för integrerat växtskydd föreslås utarbetas vilket kan leda till ytterligare krav på odlarna.

Ekonomiska konsekvenser

Kan i dagsläget inte uppskattas men kan omfatta kostnader för lantbrukare som en följd av ytterligare krav vid hantering av bekämpningsmedel. Strategin uttrycker behov av att förstärka angränsande åtgärder som tillsyn av regelverket om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden samt förstärkning av provtagning av livsmedel, miljöövervakning, etc. vilket i förlängningen kan innebära ökade kostnader.

Övrigt